

VILJANDI LASTEAED MÄNNIMÄE ARENGUKAVA

2024 – 2028

SISUKORD

I SISSEJUHATUS	3
II VISIOON, MISSIOON, VÄÄRTUSED	4
III ARENGUKAVA VÕTMEALAD JA VALDKONNAD	5
IV LASTEAIA ARENGUVAJADUSED JA EESMÄRGID	6
1. ÕPPE-KASVATUSTEGEVUS	6
2. EESTVEDAMINE JA JUHTIMINE	8
3. PERSONALIJUHTIMINE	9
4. KOOSTÖÖ HUVIGRUPPIDEGA	13
5. EELARVELISTE RESSURSSIDE JUHTIMINE	14
V LASTEAIA ARENGUKAVA TEGEVUSKAVA 2024 - 2028	16
VI LASTEAIA HOONES, ÕUEALAL JA PARKLAS VAJALIKUD TEGEVUSED	23
VII SWOT-ANALÜÜS	24
VIII ARENDUSKAVA UUENDAMISE KORD	33

I SISSEJUHATUS

Viljandi Lasteaed Männimäe (edaspidi lasteaed) arengukava on dokument, mis määratleb lasteaia arendustegevuse põhisuunad ja -valdkonnad, eesmärgid, tegevuskava viieks aastaks ning sätestab arengukava uuendamise korra. Lasteaia arengukava lähtub asutuse põhimäärusest, arengukava 2021-2023 analüüsist, lastevanemate ja personali rahulolu uuringutest, sisehindamisest, SWOT analüüsist ning riskianalüüsist. Arengukava koostamisel on arvesse võetud Viljandi linna arengustrateegia 2035+ ja Viljandi linna arengukava aastateks 2022-2028.

Tabel 1. Andmed lasteaia kohta

Nimetus	VILJANDI LASTEAED MÄNNIMÄE
Aadress	Riia 93, Viljandi 71009
Registrikood	75005357
Omandivorm	munitsipaallasteaed
Kõrgemalseisev asutus	Viljandi Linnavalitsus
Teeninduspiirkond	Viljandi linn
Kontakt	info@mannimae.ee ja telefon 53332297
Veebilehekülg	www.mannimae.ee
Rühmad	Lasteaias on 12 rühma: 2 sõimerühma ja 6 aiarühma. Lisaks 4 erirühma: 1 rühm keha- ja liikumispuudega lastele, 2 tasandusrühma ja 1 pervasiivsete arenguhäiretega lastele
Laste arv	173 last (seisuga 01.10.2023)
Õppekeel	eesti

Lasteaia tutvustus ja eripära. 1979 aastal ehitatud lasteaed asub Viljandi äärelinnas, Männimäe linnaosas. Lasteaia ümbrust kaunistab männimets ja aknast paistab Viljandi järv. Lasteaed on eraldatud linnakärast ja aktiivsest liiklusest. Lasteaia hoone on kahekorruseline ning koosneb kolmest korpusest. Lasteaias on spordisaal, muusikasaal ning sisebassein. Õuealale on paigaldatud mitmekülgseid tegevusi võimaldavad õuemänguvahendid. 2001. aastast kuulub Männimäe lasteaed Viljandimaa Tervist Edendevate Lasteaedade võrgustikku. Lasteaed on liitunud 2012. aastal projektiga „Kiusamisest vabaks!“ eesmärgiga, et lastel oleks kooli minnes teadmiste ja oskuste pagas, mille abil saada hakkama erinevate sotsiaalsete suhetega koolis. Rakendatakse erinevaid aktiivõppe meetodeid ja elemente (nt. vaikuseminutid, avastusõpe, õuesõpe, robotika jne.). Õppe- ja kasvatustegevuse ellu rakendamiseks kasutatakse lapsest lähtuva metoodika elemente ja üldõpetuslikke ning „Hea Alguse“ põhimõtteid. Robotika õppetegevused on lõimitud koolieelikute õppeprotsessi. 2022 aastast töötab lasteaia juures haridustehnoloog.

Laste andekuse toetamiseks ja õppe-kasvatustegevusele täiendava lisaväärtuse loomiseks on lasteaias huviringid, mille kvaliteeti ja lapsesõbralikku teenust hindab lasteaias juhtkond ja hoolekogu.

2017. aastast alustasid pedagoogid e-päeviku täitmist, infovahetust vanematega, suhtlust, õppetöö planeerimist e - keskkonnas Stuudium. Alates 2018 aastast töötavad lasteaias Viljandi Laste ja Perede Tugikeskuse tugispetsialistid - logopeedid, eripedagoogid. Lasteaias lapsi ja töötajaid toitlustab Baltic Restaurants Estonia AS, köök asub lasteaias hoones. Lasteaias hoonet haldab Viljandi Linnavalitsuse Haldusamet, tagades nii hoone kui ka õueala korrashoiu ja turvalisuse. 2018. aasta renoveerimise käigus rajati lasteaias soojustagastusega ventilatsioonisüsteem, uus radiaatorküttesüsteem, kaugkütel rajanev sooja tarbevee süsteem. Lasteaias hoone katusele paigaldati päikesepaneelid ning terve hoone soojustati.

II MOTO, VISIOON, MISSIOON, VÄÄRTUSED

LASTEAIAS MOTO: ÜHTNE RÕÕMUS PERE

Oleme üksteist toetav meeskond

- Meie lasteaias on hea kõikidel, sest me hoolime.
- Väärtustame ja peame lugu heast naljast, traditsioonidest, ühisüritustest.
- Tegutseme ühtse meeskonnana ühise eesmärgi nimel, väärtustades töökultuuri.
- Kuulame oma töötajaid ja võtame saadud tagasisidet arvesse.
- Head tööd väärtustame tulemustasuga ja tunnustamisega.
- Edendame tervislikku ja turvalist töökeskkonda.
- Väärtustame tervislikku eluviisi

Männimäe lasteaias töötamise teeb motiveerivaks

- Hindame oma töötajate teadmisi ja oskusi, empaatiavõimet ja töökogemust.
- Toetame enesetäiendamist – võimaldame töö kõrvalt õppimist, pakume täiendkoolitusi, loome võimalusi üksteiselt õppimiseks.
- Oma töö analüüsimisel toetume andmetele ja faktidele.
- Kasutame nutikaid tehnilisi digilahendusi, kuna need aitavad meil oma tööd tõhusalt ja targalt teha.

VISIOON – Viljandi Lasteaed Männimäe on ühistele väärtustele toetuv, tervist edendav lasteaed. Meie lasteaias on õnnelikud lapsed, rahulolevad ja toetavad vanemad. Meie lasteaias töötavad kvalifitseeritud, ennast pidevalt arendavad ning motiveeritud töötajad.

MISSIOON - Viljandi Lasteaiast Männimäe läheb kooli enesega toimetulev, uudishimulik, loov, tegus ning tervislikke eluviise, loodust ja inimesi väärtustav laps.

VÄÄRTUSED

- **LOOVUS, AVATUS, MÄNGULISUS, MÄNG, ÕHINAPÕHINE ÕPPIMINE**

Oleme avatud uutele teadmistele ja oskustele. Oskame neid loominguiliselt seostada kogemustega ja luua sellest uut kvaliteeti lastele ja endale. Kuulame lapsi, arvestame nende huvide ja individuaalsusega. Loome mänguliseks tegevuseks soodsaid tingimusi, rakendame mängulise ja õhinapõhise õppe põhimõtteid.

- **HOOLIVUS**

Suhtume inimestesse ja iseendasse austusega, olles tähelepanelikud ja abivalmis. Oleme empaatilised ja sallivad erinevuste suhtes.

- **KOOSTÖÖ**

Meile on olulised üksteist arvestav, hästi toimiv meeskonnatöö ning koostöö lastevanemate, tugispetsialistide ja huvigruppidega. Arendame laste koostööoskusi.

- **TURVALISUS**

Kaasaegne ja turvaline, füüsiline ning vaimne õpi- ja töökeskkond, kus on hea olla lastel, töötajatel, lastevanematel ja külalistel.

- **TERVISLIK ELUVIIS**

Väärtustame tervislikku eluviisi. Meile on olulised põhimõtted – kujundame tervisliku toitumise harjumusi, füüsilist ja aktiivset liikumist meeldivas looduskeskkonnas, positiivset mõtlemist, töötamise ja puhkuse tasakaalu, vaimse tervise hoidmist.

- **PÄRIMUSKULTUUR**

Väärtustame rahvakultuuri. Kanname loovalt vanu aegumatuid väärtusi tänapäeva muutuvasse maailma, et püsiks ja areneks meie keel, säiliks meie traditsioonid ja väärtused. Et oleks hoitud meie Eesti loodus.

III ARENGUKAVA VÕTMEALAD JA VALDKONNAD

1. ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUS
<ul style="list-style-type: none"> • Lapse areng • Õppekava • Õppekorraldus ja –meetodid • Väärtused ja eetika
2. EESTVEDAMINE JA STRATEEGILINE JUHTIMINE
3. PERSONALIJUHTIMINE
<ul style="list-style-type: none"> • Personalivajaduse hindamine ja värbamine • Personali kaasamine ja toetamine • Personali arendamine • Personali hindamine ja motiveerimine
4. KOOSTÖÖ HUVIGRUPPIDEGA
5. EELARVELISTE RESSURSSIDE JUHTIMINE
<ul style="list-style-type: none"> • Õppe-ja töökeskkonna arendamine • Inforessursside juhtimine • Säätlik majandamine ja keskkonnahoid

IV LASTEAIA ARENGUVAJADUSED JA EESMÄRGID**1. ÕPPE-KASVATUSTEGEVUS**

Peatükis käsitletakse järgmisi teemasid: lapse areng, õppekava, õppekorraldus ja –meetodid, väärtused ja eetika.

Lähtepositsioon 2023

Lasteaial on hea maine, vanemad tahavad oma lapsi meie lasteaeda tuua. Lasteaias toimub laste arengu toetamine meeskonnatööna. Meeskonnatöö aluseks on ühised väärtushinnangud. Igal meeskonna liikmel on õppe-kasvatustöös omad kindlad ülesanded.

Meie sooviks on, et iga laps oleks lasteaias õnnelik. Meie prioriteet õppe-kasvatustöös on rohkem suhtlemist ja dialoogi, et säiliks mängulust ja toimuks õhinapõhine õppimine.

Me ei peaks asju otsustama laste eest, vaid lastega koos. Meie lasteaed on kaasaegne ja innovaatiline haridusasutus, kus pööratakse erilist tähelepanu laste tulevikuoskuste kujunemise toetamisele. Peame oluliseks laste koostöö- ja suhtlemisoskuse, iseseisvuse, analüüsioskuse arendamist. Kõikides rühmades on rakendumas aktiiv- ja projektõpe. Soovime, et rakenduks põhimõtte õppe-kasvatustöös ja töökasvatuses: *kõik, millega laps saab ise hakkama, seda teeb ta ise*. Nii saab laps juurde kindlust ja julgust ning toetatud on enesehinnangu kujunemine.

Tabel 2. Laste rühmad ja arvuline koosseis seisuga 01.10.2023

Rühma nimi	Vanus	Laste arv
Sõimerühm Mõmmikud	1,6-3 a.	14
Sõimerühm Tammetõrud	1,6-3 a.	14
Aiarühm Õnneseenud	5-7 a.	kuni 20
Aiarühm Lepatriinud	5-7 a.	kuni 20
Aiarühm Päikesekiir	5-7 a.	kuni 20
Aiarühm Vikerkaar	5-6 a.	kuni 20
Aiarühm Pähklike	3-4 a.	kuni 20
Aiarühm Oravake	3-5 a.	kuni 20
Eriühm Kastan	3-7 a.	kuni 12
Eriühm Kaseke	2-8 a.	kuni 5
Tasandusrühm Pihlakas	3-7 a.	kuni 12
Tasandusrühm Vahtrapuu	3-7 a.	kuni 12

Lapse arengu hindamise põhimõtteks on lapse arengu analüüsimine, lapse eripära mõistmiseks. Lapse arengu hindamise põhimõtted on fikseeritud lasteaia õppekavas.

Väga olulisel kohal on võimalikult varajane lapse erivajaduste märkamine ja sekkumine, lapsevanema nõustamine. Lapse arengut kirjeldatakse lapsest lähtuvalt, väärtustades saavutatut ning tunnustades lapse toimetulekut, arenemist, positiivseid hoiakuid ja huvi. Vähemalt kord õppeaastas viib õpetaja lapse arengu hindamiseks ja toetamiseks lapsevanemaga läbi arenguestluse, mis annab tagasisidet lapse arengust ja õppimise tulemustest, selgitab lapsevanema seisukohad ja ootused lapse arengu suhtes.

Lastele võimaldatakse mitmekülgset arendavat tegevust läbi erinevate huvialaringide. Huvialaringide eesmärgiks on laste võimalikult mitmekülgne areng, erinevate huvitegevusvõimalustega tutvumine.

Lastele vajalikke tugiteenuseid pakub Laste- ja perede tugikeskuse tugispetsialistid-logopeed, eripedagoog. Hetkel pole tugispetsialiste piisavalt. Taotlus Viljandi Laste ja Perede Tugikeskusele on esitatud kahel aastal (2020 ja 2022), et oleks tagatud erivajadustega lastele logopeediline tugiteenus (kõnearendus ja kõneravi).

Lasteaias puudub erivajadustega lastega tehtava töö koordineerija e. HEVKO, kelle ülesandeks on nõustada vanemaid, juhtida lasteaiasisest ja -välist meeskonnatööd, teha lasteaias pidajale ettepanekuid toetavate meetmete rakendamiseks tugiteenuste võimaldamisel.

Järjest enam ilmneb, et lastele oleks vajalik mänguteraapia, mis on mõeldud lastele, kes vajavad abi näiteks kolimisest häiritud elustiili, õnnetusjuhtumi, haiguse, füüsilise puude, pereprobleemide, väärkohtlemise või hülgamise puhul. Põhjendusega taotlus Viljandi Laste ja Perede Tugikeskusele on esitatud 30.06.2023

Õpetajatele on võimaldatud koolitusprogramme haridusliku erivajadustega lastega toimetulekuks. Lasteaia õppekava on õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mis on koostatud riikliku õppekava alusel ja lähtub lasteaias liigist, eripärast ning on vastavuses Koolieelse Lasteasutuse Seadusega. Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõteteks on lapse individuaalsuse ja tema arengupotentsiaali arvestamine. Lasteaia tegevuskava koostamisel, ühisürituste korraldamisel lähtutakse lasteaias põhiväärtustest, eripärast ja Eesti rahvakalendri tähtpäevadest, traditsioonidest. Õppekava on koostatud lapsest lähtuvalt, sellele põhimõttele toetuv õppe- ja kasvatustegevus soodustab laste arengut, mängu ning õppimist. Õppekava on pidevas muutumises, seda uuendatakse ja täiendatakse lähtuvalt sisehindamise ja sisekontrolli tulemustest. Vähesel määral on rakendatud laste vaimse tervise hoidmiseks „Vaikuseminutite“ koolituselt saadud teadmisi. Rakendatakse õppetegevuse planeerimisel projektõpet, aktiivõpet. Osaliselt on lapsed kaasatud sisehindamise protsessi.

Robootika on viidud rühmade tegevuskavadesse. IKT lõimimine õppetöösse loob eeldused digiajastul haridusvaldkonnas toimetulekuks. Laste õppetegevustes ja mängus kasutamiseks on lasteaias olemas vajalikud digivahendid ja robotid. Laste arendamisel ja õpetamisel kasutatakse Hea Alguse, ja õuesõppe meetodikate pedagoogikaelemente, Johannes Käisi üldõpetuslikke põhimõtteid ning meetodikat „Kiusamisest vaba lasteaed“. 6-7-aastased lapsed osalevad laste vastase vägivalda ennetamise (CAP) programmis. Õppekasvatustöö ja laste arengu tulemused on nähtavad lastevanematele (e-õppekeskkonnas Stuudium). Oluline on Toidukooli, Suukooli ja VEPA viimine õppekavasse, tegevuskavasse, rühmade nädalakavasse.

Arenguvajadused ja arengueesmärgid

- Tagada koostöös Viljandi Laste ja Perede Tugikeskusega erivajadustega lastele vajalik logopeediline tugiteenus (kõnearendus ja kõneravi).
- Esitada Viljandi Linnavalitsusele taotlus erivajadustega lastega tehtava töö koordineerija e. HEVKO ametikoha lisamiseks lasteaias koosseisu, et täita õppekavas ja õppekasvatustööks püstitatud eesmärgid.
- Esitada taotlus Viljandi Laste ja Perede Tugikeskuse mänguteraapia teenuseks, et võimaldada lastele abi lapsele igapäevases, turvalises lasteaias keskkonnas.
- Tagada meie prioriteet õppekasvatustöös - rohkem suhtlemist ja dialoogi, et säiliks mängulust ja toimuks õhinapõhine õppimine.
- Tagada põhimõte, et me ei peaks asju otsustama laste eest, vaid lastega koos.
- Pööratakse erilist tähelepanu laste tulevikuoskuste kujunemise toetamisele. Peame

- oluliseks laste koostöö- ja suhtlemisoskuse, iseseisvuse, analüüsi- ja arendamis- oskuse arendamist. Kõikides rühmades on rakendunud aktiiv- ja projektõpe.
- Viia sisse õppekavva ja rühmade tegevuskavadesse töökasvatuse ning järgida põhimõtet õppe-kasvatustöös ja töökasvatuses: *kõik, millega laps saab ise hakkama, seda teeb ta ise.*
 - Rakendada senisest enam laste vaimse tervise hoidmiseks „Vaikuseminutite“ koolituselt saadud teadmisi.
 - Rakendada võimalusel kaasava hariduse põhimõtteid.
 - Kaasata lapsed senisest enam sisehindamise protsessi.
 - Luua lisavõimalusi aktiiv- ja projektõppeks erinevate projektide kaudu.
 - Võtta kasutusele VEPA meetodika.
 - Järjepidevalt rakendada tervisliku toitumise põhimõtteid ja toidukooli rühmades
 - Liituda Suukooli programmiga ja rakendada sellest tulenevaid põhimõtteid ja tegevusi.
 - Luua võimalused õppeaed rakendamiseks (peenrakastid lastele, paar sõstrapõõsast)
 - Leida võimalusi projektide rahastamiseks (KIK, PRIA).
 - Tõsta väärtuspõhise õppe- ja kasvatustegevuse osatähtsust õppe-kasvatustöös.
 - Jätkata tervislikku eluviisi väärtustavate hoiakute propageerimist nii personalile, lastele, vanematele. Juhtkond oma tegutsemisega on eeskujuks väärtushinnangute kujunemisel. Osaleda erinevates ennetusprogrammides.
 - Luua **LASTEKOGU** - kaasamaks lapsi otsustusprotsessidesse.

2. EESTVEDAMINE JA STRATEEGILINE JUHTIMINE

Peatükis käsitletakse järgmisi teemasid: eestvedamine ja strateegiline juhtimine. Määratakse juhtimisalased arenguvajadused, eesmärgid.

Lähtepositsioon 2023

Lasteaial on välja kujunenud traditsioonid. Meeskonnatöö põhimõtted toetuvad ühiste kokkulepitud väärtustele, mis omakorda peegeldavad meie organisatsiooni ideoloogiat. Lasteaia personal on kaasatud otsustusprotsessidesse erinevate töörühmade tegevuse kaudu. Lasteaias toimub kõikide valdkondade tegevuste hindamine, planeeritud on sisekontroll ja seiretegevused. Lasteaed on õppiv organisatsioon, kus väärtustatakse meeskonnatööd. Lasteaias valitseb eesmärkide selgus ja nende omaks võtmine lasteaia personali poolt. Kogu lasteaia personal ja huvigrupid on kaasatud erinevate koostöövormide kaudu lasteaia arendustegevusse. Lasteaia juhtkond (direktor, õppejuht ja perenaine-juhiabi) on eeskujuks kokkulepitud põhimõtete ja tegevuste rakendamisel ning innustavad personali püstitatud eesmärkide saavutamisel ja meeskonnatööd toetava keskkonna loomisel. Lasteaias on kõik strateegilise juhtimise ja planeerimisega seotud eri tasandite tegevused ja väljundid (dokumendid) omavahel sidusad. Lasteaia juhtimine on eesmärgikindel, on laienenud töötajatele järjest vastutusrikkamate ülesannete andmisega. Toimib hea koostöö juhtkonnas.

Olulise tähtsusega on personali motiveerimine. Rakendame meeskondade koostöö edendamiseks inspiratsioonipäevi.

Lasteaias on läbi viidud SWOT analüüs, et määratleda hetkeseis. Analüüsi koostamisel on välja toodud tugevused, nõrkused, võimalused ja ohud.

Arenguvajadused ja arengueesmärgid

- Leida koolitusi juhtkonna juhtimisalaste kompetentside parendamiseks.
- Rakendada haridusjuhi kompetentsimudelit.
- Analüüsida toimivaid kordasid, juhendeid ning vastavalt vajadusele uuendada neid koostöös personali ja hoolekoguga – kodukord, töötasujuhend.
- Võimaldada meeskondadele inspiratsioonipäevad koostöö edendamiseks.

3. PERSONALIJUHTIMINE

Peatükis käsitletakse järgmisi teemasid: personalivajaduse hindamine ja värbamine, personali kaasamine ja toetamine, personali arendamine, personali hindamine ja motiveerimine.

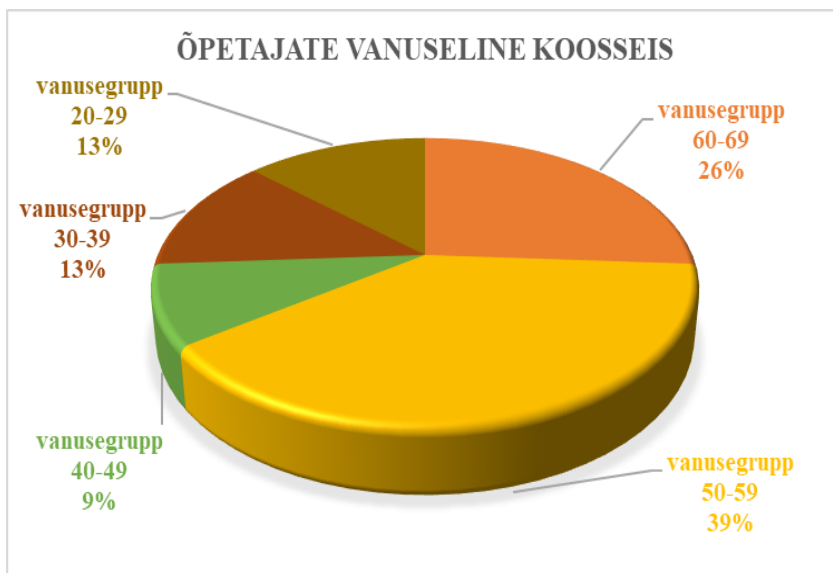
Lähtepositsioon 2023

Viljandi Lasteaed Männimäe personal on püsiv, motiveeritud, koostööle pühendunud, kogemustega, rõõmsameelne ja positiivne, üksteist toetav.

Õpetaja assistentide ja õpetaja abide roll õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimisel on õpetajaid toetav. Lasteaias käsitletakse probleeme avalikult ning lasteaiategevustes toetatakse kokkulepitud väärtustele.

Tabel 3. Personali struktuur ja koosseis seisuga 01.10.2023

Ametinimetus	ametikohtade arv
Direktor	1,0
Õppejuht	1,0
Perenaine - juhiabi	1,0
Õpetajaid kokku, s.h.:	22,75
• sõime – ja aiarühma õpetajaid	12,0
• erirühma õpetajaid	7,0
• muusikaõpetaja	1,0
• ujumisõpetaja	1,0
• liikumisõpetaja	1,0
• kooliks ettevalmistavate tegevuste õpetaja	0,75
Õpetaja abi	11,5
Õpetaja assistent	7,0
Tugiisik	2,0
Tervishoiutöötaja	0,5
Pesulao töötaja	0,5

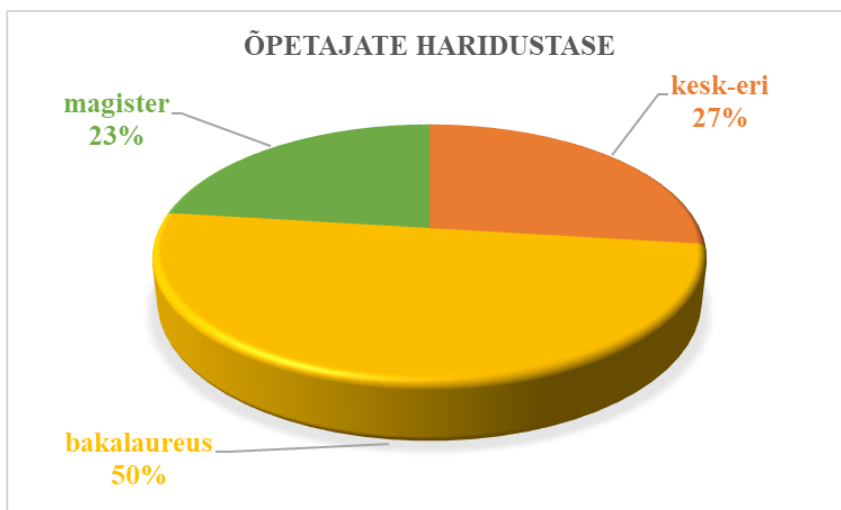

Joonis 1. Õpetajate vanuseline koosseis seisuga 01.10.2023

Tulenevalt hetkeseisust, võib rõõmuga väita, et lasteaia õpetajaid on igas vanuses. Nagu jooniselt ilmneb, on 39 % õpetajatest vanuses 50+ ja 9 % õpetajatest on vanuses 40+. 26 % õpetajatest kuulub vanuserühma 20 - 39 aastat. Seega võib välja tuua, et järelkasv õpetajatele on olemas. 26 % õpetajatest on vanuses 60+. Suur väärtus on nende kogemustel ja teadmistel.

Lasteaias on avatud 12 rühma. Rühmad töötavad erinevate koosseisudega:

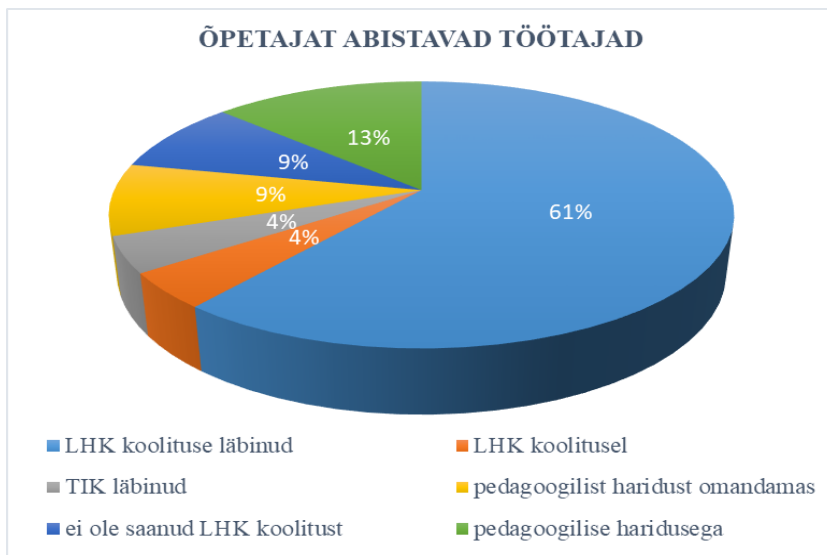
- 1 õpetaja süsteemis - 5 rühma
- 2 õpetajat ja õpetaja abi – 7 rühma.

Joonis 2. Õpetajate haridustase/ kvalifikatsioon seisuga 01.10.2023

Meie eesmärgiks on, et lasteaias töötavad vaid kvalifikatsiooninõuetele vastavad töötajad. Lasteaia õpetajatest 100 % vastab kvalifikatsioonile (õpetaja kvalifikatsiooninõuded on kõrgharidus ja pedagoogilised kompetentsid, erirühma õpetajate kvalifikatsiooninõuded on kõrgharidus ja eripedagoogilised kompetentsid). Kesk-eriharidus on võrdsustatud

bakalaureuse haridusega. Õpetajad täiendavad oma teadmisi, oskusi tulenevalt aasta teemast, õpetaja enda soovist/eneseanalüüsist ja sisekontrolli käigus ilmnenud vajadusele.

Joonis 3. Õpetajat abistavate töötajate haridustase/ kvalifikatsioon seisuga 01.10.2023, LHK – lapsehoidja kutse/kutse; TIK – tugiisiku koolitus

Meie lasteaia arengusuund on, et 100% õpetajat abistavatest töötajatest oleks läbinud vähemalt lapsehoidja koolituse. Nagu Jooniselt 3 selgub, siis 61% töötajatest (tugiisikud, õpetaja assistendid ja õpetaja abid) on omandanud lapsehoidja kutse või läbinud koolituse. 13% õpetajat abistavatest töötajatest on pedagoogilise haridusega. 9% ei ole läbinud lapsehoidja koolitust ega oma kvalifikatsioonile nõutavat taset. 9% on omandamas pedagoogilist kõrgharidust. 4% on läbinud tugiisiku koolituse ning 4% on hetkel lapsehoidja koolitust läbimas.

3.1 Personalivajaduse hindamine ja värbamine

Lähtepositsioon 2023

Analüüsides personali koosseisu ja arengu eesmäärke, tuleks tagada kõikidele töötajatele nõutav haridustase, vastavus kvalifikatsioonile (õpetajatel kõrgharidus ja pedagoogilised kompetentsid ning assistentidel, abidel läbitud lapsehoidja koolitus). Lisaks teeb lasteaed koostööd pedagoogilist haridust andvate kõrgkoolidega. Õpetajad on üliõpilaste pedagoogiliste praktikate rahastatud juhendajad.

Töö erivajadustega laste ja nende peredega on intensiivne, seetõttu oleks väga vajalik HEV koordinaator.

Koostöös töötukassaga on leitud töötute seast ajutised asendajad puudevatele töötajatele. Lasteaia juures töötab haridustehnoloog, kelle ülesanneteks on IKT projektide juhtimine, töötajate IKT-alane koolitus ja tugi, robotika tegevuse juhendamine laste rühmades.

Arenguvajadused ja arengueesmärgid

- Toetada läbi läbimõeldud ja efektiivse töökorraldusega personali vajadus.
- Tagada personali kvalifikatsiooninõuetele vastavus.

- Jätkata koostööd kõrgkoolide ja teiste asutustega (personaliotsingu firmad jms), et tagada vajaliku personali õnnestunud värbamine.
- Jätkata koostööd töötukassaga, leidmaks töötute seast ajutised asendajad puuduvatele töötajatele.
- Esitada taotlus Viljandi Linnavalitsusele lasteaia personalistruktuuri koosseisu erivajadustega lastega tehtava töö koordineerija lisamiseks.

3.2 Personali kaasamine ja toetamine

Lähtepositsioon 2023

Personali kaasamiseks otsustusprotsessidesse on lasteaias moodustatud arendusgrupid. Toimivad ühisüritused, mis suurendavad töötajate ühtekuuluvustunnet MEIE.

Soetatud on töötajatele tööjoped, kuna soovime võimalikult palju ja igasugu ilmaga õues viibida. Järjest enam muutub mõnusamaks meie töökeskkond. Motiveerimaks töötajate tööindu, on tulnud ettepanek võimaldada rühma meeskondadele inspiratsioonipäevi. Koostöös personaliga on uuendatud töökorraldusreeglid ning tunnustus- ja motivatsioonisüsteem.

Sisehindamise tulemustest selgus, et vajaka vajalik on erivajadustega laste toetamisel meeskonnatöö tugispetsialistidega. Seepärast vajalik korraldada regulaarselt vestlusringe erirühmade meeskondadele ja tugispetsialistidele, arutamaks aktuaalseid probleeme rühmades.

Arenguvajadused ja arengueesmärgid

- Kaasata lasteaia personal on juhtimisse töörühmade ja tagasisidestamise kaudu, väärtustades koostööd.
- Korraldada iga-aastaseid ajurünnakuid uute ideede/lahenduste leidmiseks.
- Analüüsida ja muuta uuendamist vajavad korrad, süsteemid, juhendid koostöös personali ja hoolekoguga.
- Koostada rahuloluküsitluste küsimustik, mis võimaldaks veel detailsemalt analüüsida hetkeolukorda.
- Motiveerida personali erinevate ühisürituste kaudu (tööandja poolt rahastatud).
- Võimaldada. Inspiratsioonipäevi rühmade meeskondade koostöö edendamiseks.
- Kutsuda kokku regulaarselt vestlusringid erirühmade meeskondadele ja tugispetsialistidele, arutamaks aktuaalseid probleeme rühmades.

3.3 Personali arendamine

Lähtepositsioon 2023

Personali arendamine toimib läbi sisekoolituste, mis avaldab positiivset mõju töö tulemuslikkusele. Avatud õppetegevuste läbiviimine on andnud pedagoogidele ideid ja õpetanud õppe-kasvatustööd analüüsima. Pedagoogid tegelevad süsteemselt enesehindamisega. Võimaldatud on tasemeõppes kõrghariduse omandamine ning pedagoogiliste kompetentside arendamine täiendõppes. 2022 aastal lõpetas Tartu Ülikooli lasteaiaõpetaja eriala 1 õpetaja. Hetkel õpivad lasteaiaõpetajaks tugiisik ja assistent. 1 õpetaja abi omandab lapsehoidja kutset.

Seoses viirushaiguste levikuga on olnud 3 õppeaasta jooksul vähene töökogemuste

vahetamine teiste lasteaedadega.

Arengevajadused ja arengueesmärgid

- Tagada kvalifikatsiooninõuetele vastavus läbi taseme- ja täiendkoolituse.
- Leida võimalusi erinevate projektide lisarahastuseks (KIK, PRIA), teostamaks õpetajate erinevaid ideid ja arengut.
- Viia läbi arenguestlused personaliga.
- Viia läbi koolitus VEPA metoodikast ja vahendite kasutamisest.
- Viia läbi iga-aastased ajurünnakud ja arengugruppide koosolekud.
- Arendada rühmade meeskondade (eri)pedagoogilisi pädevusi ja toimetulekuoskusi läbi sisekoolituste.
- Küllastada töökogemustega vahetamiseks lasteaedu.

3.4 Personali hindamine ja motiveerimine

Lähtepositsioon 2023

Me kõik tahame töötada lasteaia, kus inimesed on kõige suurem väärtus, kus kõigi panust väärtustatakse ja tunnustatakse, kus seatakse selge suund, sõnastatakse väärtused, käitatakse väärtuste järgi. Lasteaia toimub aus ja avatud kommunikatsioon, kus tegevusi planeeritakse ning jälgitakse, kus otsused viiakse ellu, kus tagasiside on konstruktiivne ja abistav, kus toimub pidev õppimine.

Lasteaia toimuvad ühisüritused, mis suurendavad töötajate ühtekuuluvustunnet. Tunnustada – see tagab töötajale hea töötulemuse ja rahulolu. Lasteaia personal on motiveeritud ja tunneb end vajaliku ning hinnatuna. Uuendatud on koostöös personaliga tunnustus- ja motivatsioonisüsteem. Igal aastal on esitatud tunnustamiseks Aasta Õpetaja nominendid.

Arengevajadused ja arengueesmärgid

- Rakendada tunnustus- ja motivatsioonisüsteemi.
- Jätkata ühtsustunnet säilitavate ühisürituste korraldamist.

4.KOOSTÖÖ HUVIGRUPPIDEGA

Lähtepositsioon 2023

Lasteaial on toimivad koostöösuhted ja tegutseb tegus hoolekogu. Vanemad on lasteaia tööga rahul ning on motiveeritud lasteaia õppe- ja kasvatustegevuse tingimuste parandamiseks. Koostöö huvigruppidega on planeeritud ja juhitud lasteaia missiooni, visiooni täitmiseks. Kajastame oma tegevusi Stuudiumis. Koostatakse lasteaia tegevuse kroonikat. Viljandi Spordikool, Viljandi Huvikool ja Viljandi Kunstikool toetavad laste ja lasteaia arengut. Toimib koostöö kõrgkoolide ja teiste asutustega (personaliotsingu firmad jms), et tagada vajaliku personali õnnestunud värbamine. Lasteaed on jätkuvalt praktikabaasiks noortele õpetajatele väärtustamiseks lasteaiaõpetaja tööd ja innustaks noori töötama lastega. Perede osalemine lastevanemate koosolekul ja perede osalemine arenguestlustel on hea. Viljandi Laste ja Perede Tugikeskuse tugispetsialistid pakuvad lastele ja lastevanematele ning nendega tegelevatele õpetajatele psühholoogilist, eripedagoogilist, logopeedilist ja sotsiaalpedagoogilist nõustamisteenust. Hea koostöö toimib Viljandi Linnaraamatukoguga.

Alates 2018 aastast on Viljandi Lasteaed Männimäe Euroopa Solidaarsuskorpuse vabatahtliku vastuvõtva organisatsiooniks. Projekti toetab Erasmus+ ja Euroopa Solidaarsuskorpuse agentuur Erasmus+ programmist.

- * 2018/2019 õppeaastal oli meie lasteaias Önneseene rühmas vabatahtlik Türgist
- * 2019/2020 õppeaastal on meie lasteaias Önneseene rühmas vabatahtlik Saksamaalt
- * 2020/2021 õppeaastal on meie lasteaias vabatahtlik Vikerkaare rühmas Saksamaalt
- * 2021/2022 õppeaastal on meie lasteaias vabatahtlik Vikerkaare rühmas Sitsiiliast
- * 2022/2023 õppeaastal on meie lasteaias Önneseene rühmas vabatahtlik Itaaliast ja Vikerkaare rühmas Hispaaniast.

Arenguvajadused ja arengueesmärgid

- Viia läbi lasteaias põhihuvigruppide (lapsed, personal, lastevanemad, partnerid) rahulolu uuringud ja arenguestlused ning nende tulemusi arvestada edasise koostöö planeerimisel.
- Esitada taas taotlus Viljandi Laste ja Perede Tugikeskusele - erivajadustega laste rühma 2 logopeedi kohta.
- Planeerida regulaarsed vestlusringid erirühmade meeskondadele ja tugispetsialistidele.
- Koostöös Laste- ja perede tugikeskusega korraldada koolitusi lastevanematele lasteaias tegevust toetavatel kasvatusteamadel.
- Planeerida osavõtt erinevates koostööprojektides.
- Jätkata koostööd vabatahtlikega teistest riikidest, noorteorganisatsiooniga ESC.
- Uuendada lasteaias koduleht.
- Osaleda ERASMUS+ projektides arendamiseks koostööd rahvusvahelistel tasandil.

5. EELARVELISTE RESSURSSIDE JUHTIMINE

Peatükis käsitletakse järgmisi teemasid: õppe- ja töökeskkonna arendamine, inforessursside juhtimine, säästlik majandamine ja keskkonnahoid.

Lähtepositsioon 2023

Luu koostöös Viljandi Linnavalitsuse haldusametiga tingimused, et kvalifikatsiooniga töötajate jaoks on meie lasteaias atraktiivne tööandja, töötajatele kaasaegne töökeskkond ning lastele mõnus ja turvaline õpikeskkond. Eelarve koostamise protsessi on kaasatud juhtkond, hoolekogu ja personal, et tagada piisavad vahendid seatud eesmärkide saavutamiseks. Koostatud on Viljandi Lasteaed Männimäe hoones, õuealal ja parklas vajalike tööde plaan. Personal on avatud uutele lahendustele säästlikud majandamises ja keskkonnahoius. Õpetajad soetavad ise õppevahendeid, mis võimaldab otstarbekamalt mitmekülgseid valikuid teha. Loodud on „porivaba lasteaias“ – hoones ei kõnnita välisjalanõudes. Lasteaias asjaajamine on mõistetav, dokumendid omavahel seotud, süsteemsed. On tagatud lasteaias tegevust reguleerivate dokumentide olemasolu. Toimib infovahetus läbi e-lasteaed Stuudium. Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia vahendeid kasutatakse õppe- ja kasvatustegevuse ettevalmistamiseks, läbiviimiseks, mitmekesistamiseks ning infovahetuseks (listid, koduleht, e-post, e-lasteaed Stuudium). Hästi toimib Linnavalitsuse IT ameti tugisüsteem. Välja on töötatud andmekaitse süsteem ning arvuti kasutamise juhend. Wifi levi parandamine on oluliselt parandanud meie töö kvaliteeti, uuendatud on kompaktned ja säästlikud printisüsteemid. Saali on paigaldatud

statsionaarne dataprojektor. 2018. aasta renoveerimise tulemusena on saavutatud säästliku majandamise kaudu halduskulude kokkuhoid.

Arenguvajadused ja arengueesmärgid

- Eelarve ressursside juhtimine lähtub lasteaia arengukavast ja loob tingimused eesmärkide täitmiseks ja parenduste realiseerimiseks.
- Edastada ettepanekud lasteaia hoones, õuealal ja parklas vajalikest tegevustest, et toimiks kaasaegne ja turvaline töö- ja õpikeskkond.
- Taotleda lisavahendeid projektidest KIK, PRIA, Erasmus+.
- Rakendada maksimaalsed võimalused internetipõhises e- lasteaias Studium.
- Tagada läbi süsteemi Amphora lasteaiasisene paberivaba dokumendihaldus.

V ARENGUKAVA TEGEVUSKAVA 2024 – 2028**1. ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUS**

Eesmärk: Viljandi Lasteaiast Männimäe läheb kooli enesega toimetulev, uudishimulik, loov, tegus ning tervislikke eluviise, loodust ja inimesi väärtustav laps.

Tegevus	Tulemus/mõõdik	2024	2025	2026	2027	2028	Vastutaja
Jätkata laste vaimse tervise hoidmiseks „Vaikuseminutid“ läbiviimist	Vaikuseminuteid viiakse läbi iganädalaselt	x	x	x	x	x	Õpetajad
Toidukool sisseviimine õppekavasse, tegevuskavasse, rühmade nädalakavasse	Toidukooli tegevused toimuvad regulaarselt	x	x	x	x	x	Õpetajad/ õppejuht
Suukooli sisseviimine õppekavasse, tegevuskavasse, rühmade nädalakavasse	Suukooli tegevused toimuvad regulaarselt	x	x	x	x	x	Õpetajad/ õppejuht
Esitada taotlus tugispetsialistidele erivajadustega lastele tugiteenuste tagamiseks	Lastele Rajaleidja otsusega määratud teenused on tagatud.	x	x	x	x	x	Direktor/ Laste- ja perede tugikeskus
Lua mänguliseks tegevuseks keskused rühmaruumidesse, koridoridesse	Mänguliseks tegevuseks soodsad tingimused on loodud, mängulise õppe põhimõtted on rakendunud	x	x	x	x	x	Õpetajad/ juhtkond
Suurendada vaba mängu aega laste päevakavas	Lastel on piisavalt aega vabamänguks	x	x	x	x	x	Õppejuht
Uuendada õppekava vastavalt muutunud õpikäsitusele	Muutunud õpikäsituse rakendumine toetab lapsest lähtuva õppe sügavamat mõistmist ning arengut, õpetajate digipädevuste järjepidevat arendamist. Selleks on loodud avatud õpiruume – mootorika seinad, magnetahvli seinad, lugemisnurk, loodud	x	x	x	x	x	Õppejuht

	on robootikatuba						
Rakendada projektõppe, aktiivõppe põhimõtteid ja tegevusi	Õpetajad kavandavad ja rakendavad projektõpet, kus lähtutakse laste kogemustest, huvidest, võimaldatakse lastel aktiivselt tegutseda – uurida, katsetada, avastada, arendatakse laste iseseisvust, ettevõtlikkust	x	x	x	x	x	Õpetajad/ Õppejuht
e-õppekeskkondade sihipärane kasutamine	Õppekasvatustöö ja laste arengu tulemuste on nähtavamaks muudetud lastevanematele e-õppekeskkonnas Stuudium	x	x	x	x	x	Õppejuht
Võtte senisest aktiivsemalt kasutusse poriköögid, veevannid	Lapsed naudivad mängu poriköökides ja veevannides	x	x	x	x	x	Õppejuht/ õpetajad
Töökasvatuse planeerimine õppekavva ja rühmade tegevuskavva	Õppekavas on töökasvatus ja lastega viiakse läbi töökasvatust põhimõttel: kõigega, millega saab laps ise hakkama, seda ta teeb ise.	x	x	x	x	x	Õppejuht/ õpetajad
Järgida põhimõtet <i>kõik, millega laps saab ise hakkama, seda teeb ta ise</i> õppe-kasvatustöös ja töökasvatuses	Laps teeb kõike ise, milleks ta on võimeline	x	x	x	x	x	Õpetajad
Rakendada aktiivõppe põhimõtteid ja tegevusi (projektõpe, digiõpe, õuesõpe jt) Rakendada õppe-kasvatustöös põhimõtet, et me ei peaks asju otsustama laste eest, vaid lastega koos.	Õpetajad kavandavad ja rakendavad aktiivõpet, kus lähtutakse laste kogemustest, huvidest, võimaldatakse lastel aktiivselt tegutseda – uurida, katsetada, avastada, arendatakse laste iseseisvust, ettevõtlikkust	x	x	x	x	x	Õppejuht/ õpetajad
Luaa koos lastega õppeaed	Õppeaed on loodud ja seal tegutsetakse koos lastega	x	x	x	x	x	Õpetajad

Tõsta väärtuspõhise õppe- ja kasvatustegevuse osatähtsust õppe-kasvatustsotsessis	Jätkub tervislikku eluviisi väärtustavate hoiakute propageerimine lastele, personalile, vanematele. Juhtkond oma tegutsemisega on eeskujuks väärtushinnangute kujunemisel	x	x	x	x	x	Juhtkond/ personal
Viia läbi erinevaid ennetusprogramme/ teemanädalaid	Läbi on viidud piima- ja leivanädal	x	x	x	x	x	Õpetajad
Kutsuda kokku LASTEKOGU	Lapsed on kaasatud otsustusprotsessidesse	x	x	x	x	x	Õppejuht

2. EESTVEDAMINE JA JUHTIMINE

Eesmärk: Väärtustel põhinev juhtimine. Väärtustel põhinev ja kaasav juhtimine tagab turvalise töö- ja kasvukeskkonna. Kompetentsimudeli rakendamine.

Tegevus	Tulemus/mõõdik	2024	2025	2026	2027	2028	Vastutaja
Eelarve koostamine	Eelarve on planeeritud koostöös personali ja hoolekoguga ja on kooskõlas arengukavaga.	x	x	x	x	x	direktor
Sisehindamise aruande koostamine	Sisehindamise aruanne on koostatud ja kooskõlastatud		x			x	Direktor/ hoolekogu/personal
Arengukava 2024-2028 koostamine, täiendamine	Arengukava 2024-2028 on täide viidud	x	x	x	x	x	Direktor/ personal/ hoolekogu
Juhtkonna juhtimisalaste kompetentside arendamine	Juhtkonna liikmed osalevad juhtimisalastel koolitustel ning rakendavad saadud teadmisi	x					Juhtkond
Analüüsida toimivaid kordasid, juhendeid ning vastavalt vajadusele uuendada	Juhendid, korrad on uuendatud koostöös personali ja hoolekoguga	x	x	x	x	x	Direktor/ personal hoolekogu

Leida võimalusi erinevate projektide lisarahastuseks (KIK, PRIA, Erasmus +)	Saadud on rahastus esitatud projektidele, projektid on ellu viidud	x	x	x	x	x	Õppejuht/ õpetajad
---	--	---	---	---	---	---	-----------------------

3. PERSONALJUHTIMINE

Eesmärk: Lapsesõbralik ja ühistele väärtustele toetuv tervist edendav lasteaed Laste arengut toetab professionaalselt pädev ja ühtse meeskonnana töötav personal, kes juhivad oma tegevustes lasteaia väärtustest, missioonist ja visioonist

Tegevus	Tulemus/mõõdik	2024	2025	2026	2027	2028	Vastutaja
Võimaldada pedagoogiliste praktikate läbiviimist lasteaias	Lasteaed on jätkuvalt praktikabaasiks noortele õpetajatele, mis väärtustaks lasteaiaõpetaja tööd ja innustaks noori töötama lastega.	x	x	x	x	x	Õppejuht/ õpetajad
Rühmade meeskondade koostöö edendamiseks inspiratsioonipäevade võimaldamine	Inspiratsioonipäevad toimuvad	x	x	x	x	x	Õppejuht
Esitada taotlus linnavalitsusele luua HEVKO ametikoht	Lasteaias tegutseb erivajadusega laste koordinaator (HEVKO), kelle ülesanneteks on vanemate nõustamine, juhtida lasteaiasisest või- välist meeskonnatööd, teha lasteaia pidajale ettepanekuid toetavate meetmete rakendamiseks tugiteenuste võimaldamisel	x					Direktor
Üleminek assistentide/abiõpetajate süsteemile	Lasteaias töötavad vaid kvalifikatsiooninõuetele vastavad töötajad (õpetajatel pedagoogiline kõrgharidus, assistentidel ja abidel lapsehoidja koollitus)	x	x				Juhtkond
Arenguvestluste läbiviimine kogu personaliga	Kogu personaliga on läbiviidud arenguvestlused. Personal on kaasatud juhtimise planeerimis- ja otsustusprotsessi	x			x		Õppejuht/ perenaine- juhiabi

Viia läbi koolitus VEPA metoodikast ja vahendite kasutamisest	Kasutusele on võetud VEPA metoodika ja vahendid kõikides rühmades	x	x	x	x	x	Õpetajad
Viia läbi personali rahuloluküsitlus	Personali rahulolu on uuritud, tagasisidestatud. Parendustegevused uude arengukavasse on kavandatud, võrdleva analüüsi koostamine viie aasta lõikes	x	x	x	x	x	Juhtkond
Viia läbi ajurünnakud ja arengugruppide koosolekud	Iga-aastased ajurünnakud uute lahenduste leidmiseks on läbi viidud.	x	x	x	x	x	Juhtkond
Korraldada koolitused õpetajate digipädevuste ja IKT oskuste arendamiseks	Õpetajate oskused tagavad õppekava täitmise eesmärgid	x	x	x	x	x	Haridustehnoloog
Korraldada vajalikud sisekoolitused	Personali professionaalse arengu toetamiseks korraldatud koolitus on toimunud	x	x	x	x	x	Juhtkond
Korraldada meeskonnaveestlused meeskondade (eri)pedagoogiliste pädevuste ja toimetulekuoskuste arendamiseks	Meeskonnaveestlused on toimunud. Pädevus tagab parema toimetuleku töös erivajadustega lastega	x	x	x	x	x	Juhtkond
Kutsuda regulaarselt kokku vestlusringid erirühmade meeskondadele ja tugispetsialistidele, arutamaks aktuaalseid probleeme	Toimivad regulaarsed vestlusringid	x	x	x	x	x	Õppejuht/ õpetajad/ tugispetsialistid

4. KOOSTÖÖ HUVIGRUPPIDEGA

Eesmärgid: Huvigrupid toetavad laste ja lasteaia arengut. Jätkata koostööd erinevate asutustega, lasteaedadega, koolidega.

Tegevus	Tulemus/mõõdik	2024	2025	2026	2027	2028	Vastutaja
Korraldada regulaarsed ümarlauad erirühmade meeskondadele koostöökst tugispetsialistidega	Toimib hea koostöö tugispetsialistidega	x	x	x	x	x	Õppejuht/ õpetajad/ tugispetsialisti d
Viia läbi rahulolu küsitlused lastele ja lastevanematele	Rahulolu küsitlus on läbi viidud		x			x	Õppejuht
Lasteaia 45. sünnipäeva tähistamine	Pidu on peetud, koostööpartneritele ja töötajatele on avaldatud tänu	x					Juhtkond/ personal
Korraldada koolitused lastevanematele lasteaia tegevust toetavatel kasvatusmeetodidel	Koolitused on korraldatud koostöös Laste- ja perede tugikeskusega	x	x	x	x	x	Õppejuht/ lasteaia kontaktisik
Planeerida osavõtt erinevates koostööprojektides	Osaletakse erinevates koostööprojektides	x	x	x	x	x	Õpetajad /õppejuht
Toetada koostööd vabatahtlikega teistest riikidest, noorteorganisatsiooniga	Lasteaias tegutsevad rühmades noored vabatahtlikud	x	x	x	x	x	Õpetajad /õppejuht
Uuendada lasteaia koduleht	Kodulehel on vajalik ja kohustuslik lasteaeda puudutav info	x					Direktor/ IT amet
Kutsuda kokku LASTEKOGU	Lapsed on kaasatud erinevate otsuste vastuvõtmisel	x	x	x	x	x	Õppejuht
Esitada taotlus ja osaleda ERASMUS+ projektides	Toimuvad külastused erinevatesse lasteaedadesse. Kogemuste jagamine ja kogumine koostööst välispartneritega	x	x	x	x	x	Õpetajad/ õppejuht

5. EELARVELISTE RESSURSSIDE JUHTIMINE

Eesmärgid: Luua koostöös Viljandi Linnavalitsuse haldusametiga tingimused, et kvalifikatsiooniga töötajate jaoks on meie lasteaed atraktiivne tööandja, töötajatele kaasaegne töökeskkond ning lastele mõnus ja turvaline õpikeskkond.

Säästlik majandamine tagab efektiivse ressursside kasutamise.

Tegevus	Tulemus/mõõdik	2024	2025	2026	2027	2028	Vastutaja
Soetada muusikasaali klaver	Saalis on uus klaver	x					Direktor/ muusikaõpetaja
Soetada suusakomplekte laste ja liikumisõpetajatele	Suusasaapad koos suuskadega on olemas	x					Liikumisõpetaja/ perenaine-juhiabi
Luua loodusrada lasteaia õuealale, iga rühm valib puu	Looduse õpperada lasteaia õuealale on loodud	x					Õpetajad/ õppejuht
Soetada kõrged lauad ja toolid, kirjutuslaud tugispetsialistile	Vajalikud lauad ja toolid, kirjutuslaud on olemas		x	x	x	x	Perenaine-juhiabi
Luua mänguliseks tegevuseks keskused rühmaruumidesse, koridoridesse	Mänguliseks tegevuseks soodsad tingimused on loodud, mängulise õppe põhimõtted on rakendunud	x	x	x	x	x	Õpetajad/ õppejuht/perenaine-juhiabi
Soetada sahtelvoodid Lepatriinu, Pihlakas, Mõmmikud rühmadesse	Voodid on soetatud	x					Perenaine-juhiabi
Esitada ettepanek linnavalitsuse liikluskomisjonile rajada ülekäigurada Männimäe lasteaeda tulekuks üle Riia maantee	Ülekäigurada on olemas	x					Direktor/ Hoolekogu esimees
Paigaldada silt lasteaia juurde tulevalt teotsale VILJANDI LASTEAED MÄNNIMÄE	Viitav silt on paigaldatud	x					Direktor/ hoolekogu esimees
Soetada tööriietusena särgid kõikidele töötajatele	Tööriided on olemas		x				Perenaine-juhiabi

Viia läbi riskianalüüs	Riskid on märgatud ning kõrvaldatud					x	Direktor
Esitada ettepanekud õueala arendamiseks ja korrashoiuks	Korras ja vastavalt laste vajadustele täiendatud	x	x	x	x	x	haldusamet
Muuta lasteaiasisene dokumendiringlus ja infovahetus paberivabaks	Dokumentide digitaalne haldamine. Bürookulud on vähenenud	x	x	x	x	x	Direktor
Aretada üldkoridorides ja treppidel uued tegevuskeskused ning mängualad laste huvi äratamiseks mängulises õppes	Seinamaalingute kujundus on inspireeritud lasteaia ümbruse looduse temaatikaga, seega on lasteaia üldruumides läbivaks teemaks mets, loodus ja loomad/linnud/rühmade logod	x	x	x	x	x	Õpetajad/ perenaine- juhiabi
Esitada taotlus Linnavalitsuse IT ametile soetada nutitelefonid rühmadesse	Vajalikud kaasaegsed nutitelefonid on olemas	x					Direktor/ IT teenistus
Edastada ettepanekud Varahaldusele vajalike ruumidest lasteaia hoones, õuealal, parklas	Tööd on teostatud, lasteaed on kaasaegne ja turvaline õpi- ja töökeskkond	x					Direktor
Soetada õpituppa SMART tahvel koos kõlaritega	Koolieelikute on olemas kaasaegne SMART tahvel koos kõlaritega, mida kasutatakse õppetegevuste ettevalmistamisel/läbiviimisel, et muuta tegevused huvitavamaks ja kaasaegsemaks	x					Direktor/ IT teenistus

VI LASTEAIA HOONES, ÕUEALAL JA PARKLAS VAJALIKUD TEGEVUSED

Luu koostöös Viljandi Linnavalitsuse haldusametiga tingimused, et kvalifikatsiooniga töötajate jaoks on meie lasteaed atraktiivne tööandja, töötajatele kaasaegne töökeskkond ning lastele mõnus ja turvaline õpikeskkond.

Ettepanekud Viljandi Linnavalitsuse haldusametile, et planeerida järgmised tööd:

1. Remontida erivajadustega laste rühma Kastan WC - olukord ei taga puhtust ega lastele privaatsust.
 2. Uuendada elektrisüsteem – juhtmestik vajab uuendamist, k.a. rühmadesse pistikuid, seinakontakte lisada vastavalt vajadusele.
 3. Korrastada A- ja B - tiiva koridoride laed, et oleks võimalus tagada puhtus torustike peal.
 4. Remontida trepikojad:
 - 4.1 C-korpuse koridor + 2 keldrisse viivate trepikodadega + riietusruum oma töötajatele (majas teenust pakkuvate töötajate riietusruum tõsta ümber korrastatud ja remonditud nn. „majahoidja töövahendite ruumi“);
 - 4.2 C- korpuse peasissepääs ja lisissepääs.
 5. Remontida 8 rühmaruumi - seintes on praod ja värv maas. Akende kohal praod, kust pudiseb aknalauale pidevalt liiva.
 6. Remontida kabinetid - õppealajuhataja, 2 logopeed/eripedagoogi tööruumi, laoruum/ arhiiv).
 7. Remontida muusikasaal, laste söögituba.
 8. Remontida keldrikorruse abiruumid (pesuladu, pesupesemiseruum, 2 ladu, tööruum).
 9. Paigaldada fonolukkude süsteem, et piirata võõrastemajja hoonesse tulek.
 10. Viia lõpuni siseehitus B- korpuse kinniehitatud ja korrastamata endiste varjualuste otstarbekaks kasutamiseks:
 - 10.1 Puhketuba/koosolekute ruum töötajatele;
 - 10.2 Teraapiatuba/rahnemistuba lastele;
 - 10.3 Kostüümiladu.
 11. Täiendused õueala arengukavasse, esitatud haldusametile õueala plaanil märgitud asukohad:
 - 11.1 Hummer: https://www.tiptiptap.ee/toode/vedrukiik-hummer_VLI46
 - 11.2 Tasakaalurada: laukumi.lv/et-Et/Wooden-obstacles-trails-et/Climboo-WD-1461-et
 - 11.3 Mängulinnak: (objekti 528 asemele): <https://alexar.ee/toode/wd1415-mangulinnak>
 - 11.4 Kaalukiik: https://www.tiptiptap.ee/toode/kaalukiik-toddler-2-kohaline_K103
 - 11.5 Pesakiik: <http://www.tommi.ee/toode/pesakiik-smart/>
 12. Luua varjualused sõimelaste kärudele.
 13. Planeerida ja rajada parkla turvalisemaks, parkla on reguleeritud osaliselt – maha on joonistatud eraldusjooned;
 - 13.1 Kõnniteede olukord on läinud veel halvemaks, nad on rohtu kasvanud ja tee väga konarlik.
 - 13.2 Liiklusmärgid vajavad väljavahetamist – märgid amortiseerunud (märkide värv muutunud, märgid vettinud ja sammaldunud).
- Jätkuvalt soovitame, et aluseks võetaks Maanteeameti ennetustöö osakonna kunagise eksperdi Sirli Tallo poolt hinnatud lasteaia ümbruse liiklusohutuse tagamiseks pakutud lahendused ja liikluse paremaks korraldamiseks lasteaia parklas (vaata Lisa 1).

VII SWOT-ANALÜÜSI KOKKUVÕTE (prioriteerimata, tsenseerimata kujul)

Küsitlus läbi viidud mai 2023

1. TUGEVUSED (valdkondade kaupa)

Küsimused, mida endalt küsida: Mida me teeme hästi? Mis on meil hea? Mida on märgatud, et teeme hästi?

1.1 ÕPPE-KASVATUSTÖÖ, LASTEGA SEONDUV

- Lastest lähtuv õpetus ja lapsest lähtuvad põhimõtted.
- Palju pööratakse tähelepanu varajasele märkamisele ja erivajadustele.
- Mitmekesised õppeprogrammid rühmasiseselt, toredad kasvatajad-abilised, vahvad üritused rühmasiseselt.
- Rühmade peod on omanäolised ja haaravad. Meie erilised peod ja ettevõtmised nii lastele, vanematele kui ka tervele kollektiivile.
- Ujula annab head võimalused heal tasemel ujumisõpetuseks.
- Loodust saab kasutada laste õppe-kasvatustöös.
- Huviringid käivad kohapeal.
- KET rühm koolieelikutele. Kooliks ettevalmistus on heal tasemel, ka käiakse ka erinevates koolidega tutvumas. 6-7 aastaste eraldi kooliks ettevalmistus koos väga kompetentse, loova ja suurepärase õpetajaga.
- Rühmades toidukooli jätkamine ja arendamine.
- Tullakse toime erinevate erivajaduste laste arendamisega. Igapäevaselt võimalikult pikk õuesviibimise aeg.
- Erirühmas on minu laps saanud väga palju abi ja tuge: personal, kes lapsega tegeleb, on igati tasemel, pädev, kogemustega, tark, usaldusväärne.
- Koolieelikud söövad söögitoas (toidupüramiid).
- Digi- ja robotikavahendite kasutamine õppetöös.
- Õppetöös kasutatakse lõimitud tegevust ja õuesõpet.
- Lasteaial on oma arengukava, õppekava.
- Toimuvad rahulolu uuringud (laps, vanem, personal). Toimiv sisehindamissüsteem.
- Aastatepikkused traditsioonid ja üritused nagu folginädal jne.
- Rahvakultuuri ja rahvatraditsioonide väärtustamine ja hoidmine.
- Säätlik majandamine, materjalide taaskasutus õppetöös.
- Lapsed saavad viibida palju looduses.
- Pärimuse väärtustamine, terviseedendus.

1.2 JUHTIMINE

- Kui küsida, kas midagi on vaja muuta, siis ei ole midagi parandada – olen juba laste isa ajastust kuulnud ainult head.
- Meeldib see, et Stuudiumisse on märgitud mis laps oskab ja laulud, mida lauldakse. Siis on hea neid asju ka kodus teha.
- Kui vaadata menüüd, võib rahul olla. Meeldib, et see on väga mitmekülgne.
- Töötajate märkamine ja tunnustamine juhtkonna poolt.
- Avatus, avatud juhtimine.
- Juhtkonna mõistev suhtumine töös tekkivatesse probleemidesse ja nende kiire lahendamine.
- Meie tugevus on ka teadlik, eesmärgipärane, töötajaid toetav juhtimine. Hea koostöö juhkonnas.

- Lasteaia juhtimine on väga heal tasemel, järgides kaasaegseid demokraatlikke juhtimispõhimõtteid.
- Tunnustust ja kiitust Männimäe Lasteaia juhtkonnale ja õpetajatele, kelle töö on ladus ning kõrgelt professionaalne.
- Juhtkonna poolne mõistmine ja abistamine.
- Rõõmsameelne ja südamega oma tööd tegev juhtkond. Nad on alati valmis nõustama, abistama, toetama.

1.3 PERSONAL

- Erineva vanusega ja staažiga töötajate tasakaal (uud töötajad tulevad uute mõtetega, kauaaegsed töötajad suurte kogemustega).
- Personali oskus kasutada infotehnoloogilisi vahendeid. Laste logopeediline ja eripedagoogiline kontroll ja nõustamine. Täiendkoolituste võimalused. Üleüldine tegutsemistahe, üksteise mõistmine, abistamine, avatus.
- Meie lasteaias on suurepärase kollektiiv: rõõmsameelsed, pühendunud, ausad, siirad, südamlikud, lastest lähtuvad, koostöövalmid.
- Tugev ja hästi toimiv kõiki töötajaid kaasav koolitamine. Konstrukttiivne ja tulemuslik koostöö koolide ja teiste huvigruppidega.
- Sõna "alluv" ei sobigi meie lasteaeda, pigem oleme kolleegid/sõbrad.
- Rõõmu valmistab meie tugevus, et saadakse aru ühisvastutusest laste õpetamisel ja kasvatamisel ning panustatakse kogu südamest.
- Õpetajad on hoolivad ja lapsed tulevad rõõmuga lasteaeda.
- Sõimerühmad teevad väga hea tööd.
- Rõõmsameelne, ühtehoidev ja haritud, oma tööd armastav ja loominguiline kollektiiv.
- Olles töötanud erinevates lasteaedades, võin väita - parimad, kellega on olnud õnn koos töötada. Seetõttu teeb meele eriti kurvaks kui juhtub sekka mõni "pipratera", kes näeb asjades vaid halba ning mürgitab töökeskkonda.
- Erivajadusega lastega tegelemise kompetentsus.
- Lapsesõbralikud, arenemisvõimelised töötajad.
- Sõbralik õhkkond lasteaias, sõbralik lasteaia pere.
- Head tugispetsialistid (logopeedid, eripedagoogid).
- Eriõpetajad (ujumis-, võimlemis-, muusikaõpetaja). Vajadusel otsitakse väljastpoolt abi, keda kaasata. lastega tegelemiseks (füsioterapeut, psühholoog jt.).
- Tugev meeskonnatöö.
- Omanäolised ja huvitavad õpetajad, kes kasutavad oma tugevaid külgi.
- Peetakse lugu Eesti rahvakultuurist, nt liikumisõpetaja õpetab rahvamänge ja tantse, suusatab. Tore, et suusatamine toimub, kiitus liikumisõpetajale.
- Väga hea muusikaõpetaja ja liikumisõpetaja.
- Iga-aastane sisekoolitus, kogemuste vahetamine.
- Personal on koolitatud ning suurt tähelepanu pööratakse töötajate arendamisele ja koolitamisele.
- Arendusgrupid ideede välja mõtlemiseks ja ellu viimiseks.
- Toimiv rühmade omavaheline koostöö.
- Sõbralik/hooliv keskkond töötajatele on väga oluline produktiivseks tööks lastega.
- Õpetajad teevad head tööd. Minu laps on väga rahul.

1.4 KOOSTÖÖ LASTE VANEMATEGA, HUVIGRUPPIDEGA

- Meil on sõbralikud ja koostööd tegevad lapsevanemad.
- Lastevanematega ühisüritused metsaradadel.
- Vanematega hea koostöö.
- Erivajadustega laste vanemate toetamine, laste individuaalsed tegevused.
- Lastevanemate kaasamine rühmatöösse ja ühisüritustesse.
- Linna raamatukogust raamatute laenutamine õppetöösks.
- Koostöö koolidega on väga hea.
- Majas vabatahtlikud läbi noorteorganisatsiooni, väga vahvad abilised.
- Lisarahastuse võimalused erinevate projektide kaudu – keskkonnainvesteeringute keskus (KIK).
- Huviringid käivad kohapeal (spordikool, huvikool).

1.5 ASUKOHT, HOONE, ÕUEALA

- Kahtlemata on tugevuseks asukoht, õueala, võimla.
- Projektide kirjutamine lisaraha saamiseks.
- Kinniehitatud varjualuste/ruumide ära kasutamine.
- Õuealal olevad varjualused.
- Kaasaegsed infotehnoloogia vahendid.
- Töökeskkonna ohutuse ja turvalisuse hindamine (riskianalüüs)
- Turvaline ja kodune lasteaed.
- Avar õueala, eemal suurtest teedest.
- Looduslik asukoht.
- Välisjalanõudeta liikumine lasteaiaruumides.
- Looduslikult hea asukoht, terviserada, puhas õhk.
- Suur ja häid liikumis- ja mänguvõimalusi pakkuv õueala.
- Suured lapsekeskselt sisustatud rühmaruumid.
- Stuudiumis infovahetus.
- Õueala suur, erivajadustega lastele head võimalused.
- Ligipääsetavus, parkla.
- Majas köök, see annab kiire võimaluse tagasisideks.
- Keskkond võimaldab lastega erinevaid õppemeetodeid kasutada ühes teemas.
- Lasteaia asukoht on looduskaunis kohas, mis võimaldab läbi viia edukalt õuesõpet.

2. NÕRKUSED (valdkondade kaupa)

Küsimused mida endalt küsida: Mida annaks parandada või ümber teha? Mida me teeme kehvasti? Mida kriitilist on öeldud? Mida tasuks vältida?

2.1 ÕPPE-KASVATUSTÖÖ, LASTEGA SEONDUV

- Haigustele tuleb läheneda personaalselt, iga nohutilk ei ole nakkav.
- Igasse rühma toidukool- aitab laste toitumisharjumusi parandada.
- Andekate laste toetamine pole rakendunud.
- Oleme liigselt kinni enda päevakavades.
- Laste päevad on üle organiseeritud, vähe aega jääb vabamänguks.
- rohkem mitmekesisemaid huviringe või koostööd nende huviringide pakujatega(nt keelteõpe, arendavad ringid, mitte ainult sport ja taidlemine).

- põhjendamatu paanikat väikese nohu või jääkköhaga laste pärast - enne aastat 2020 oli see täiesti normaalne, et lastel on teinekord nina pisut tatine või väike köha. Ja paljudes arenenud riikides on see tänaseni nii, nt Inglismaa, Norra, Soome jne.
- Laps ei taha vahel lasteaeda tulla, sest peab magama. Teen ettepaneku: koolieelikutele lõunase aja sisustamine, kuna nad nagunii ei vaja enam und ega ka soovi magada (tegutsegu parem õues, tugispetsialistid saaksid teha nendega tööd, huviringis osalemine).

2.2 JUHTIMINE

- Töötasu, eriti õpetaja abide töötasu.
- Projektide vähene kirjutamine.
- Rühmad on ülerahvastatud.

2.3 PERSONAL

- Teeme liiga vähe ajurünnakuid.
- Reklaamime ennast liiga vähe, liialt vähe teavitame oma toredadest tegemistest
- Ei maksa tunda ennast igas asjas süüdi.
- On õpetajaid, kes ei kuule või ei märka kui laps hüüab mitu korda õpetaja. Mõnikord peaaegu kümme enne kui õpetaja märkab. Neid hetki on olnud nii õues kui toas.
- Liiga suur osa laste päevast on täiskasvanute poolt planeeritud tegevustega hõivatud.
- Vältida tasuks seda, et vanemate silmis ei muutuks me vaid teenindavaks personaliks.
- Suhte loomine nii lapse kui täiskasvanuga väga tähtis. Enne ei ole mõtet õpetama ega kasvatama hakata.

2.4 KOOSTÖÖ HUVIGRUPPIDEGA

- Tugikeskuse logopeedide puudus. Uskumatu, et logopeedi erirühmas ei olegi. Olen kuulnud, et pole ka teistes erirühmades.
- Lastevanematelt vastutuse äravõtmine arendamise ja kasvatuse eest.

2.5 RESSURSID (ASUKOHT, HOONE, ÜMBRUS)

- Maja väljast ilus, aga seest remont lõpuni viimata. Remontida C korpus.
- Puudub lift ujulasse.
- Puudub ruum, kus lapsed saaksid vajadusel lõõgastuda, rahuneda.
- Puudub ruum, kus tegeleda robotikavahenditega.
- Eelarve ei võimalda lapsekeskse keskkonna ja töökeskkonna pidevat ajakohasemaks muutmist
- Täiustada õueala. Õueala võiks olla paremini arendatud. Kõik mänguväljakud ei ole eakohased. Võimalusel arvestada, et igal mänguväljakul oleks võimalik mängida 3-7 aastastel lastel. Õuealal väliatraktsioonide vahesus 3-5 a lastele, ebapiisav valgustus õuealal – sügisel, talvisel ajal õues olemiseks.
- Sõimerühma õueala vajaks täiustamist erinevate atraktsioonidega.
- Parklas autokohtade märgistamine. Parklas seisvad autod jäetakse sageli töötama ajal, kui lapsi viiakse või tuuakse. Parklas puuduvad invakohad liikumispuudega lastele.
- Rühmaruumides mööbli uuendamist ja kaasajastamist.

- Lasteaia väravad peaksid olema kindlamalt suletud ning värava alused peaks olema maapinna vastas.
- Tänu ventilatsioonile tekib rühmaruumides uste lähedale põrandatele tuuletõmbus.
- Libedusetõrjeks võiks kasutada lisaks killustikule ka muud ning tõrjet peaks tegema ka põhitee kõrval ka kõrval radadele, kuna nt Mõmmikute aiavärava ümbrus on libe.
- Laste riietusruumis olevad pingid on teravate nurkadega ja ebastabiilsed (lastel oht kukkuda või end vigastada vastu nurka).
- Mõmmikute rühma tagumise toa põrand on auklik.
- Hommikusöögi arvestamine puuduvate laste puhul - tihti jäävad lapsed haigeks või avastatakse haigestumus hommikul enne lasteaeda või eelneval õhtul. Kuidas saab olla lapsevanem sellisel juhul süüdi, et tehakse puuduvale lapsele hommikusööki? Ehk oleks võimalus muuta süsteemi nii, et puuduvad lapsed vaadataks üle ka hommikul, enne söögi valmistamist. Siis ei tohiks minna vähemalt nii palju toitu raisku kui muidu läheb.
- Loodusraja uuendamine ja täiendamine.
- Metoodiline kabinet vajaks sisulist täiendust.

3. VÕIMALUSED (valdkondade kaupa)

Küsimused, mida endalt küsida: Kas ja kuidas elu arenemine loob meile häid võimalusi? Milliseid tendentse, uusi suundi oleks võimalik, kasulik hakata arendama? Mida just meie saame hästi teha võrreldes teistega? Millised on huvitavad muudatused, trendid?

3.1 ÕPPE-KASVATUSTÖÖ, LASTEGA SEONDUV

- Kõigile on ammu teada, et lapsed arenevad kõige paremini, kui arvestada nende toetamisel lapseea juhtivaid tegevusi: 2a puhul emotsionaalne suhtlemine ja esemeline tegevus, 3 -6a lapsed arenevad kõige kergemini läbi mänguliste tegevuste. Eriti oluline on, et lapsed õpiksid mängima rollimänge. Alles koolieelikute puhul kasutame töölehtede täitmist. Mängimise jaoks on aga lasteaiapäev liiga killustatud. Võiks mõelda, kuidas võimalikult vähe laste vaba tegevust katkestada. Oleme mitmeid kordi kuulnud, kuidas lapsed kurdavad õhtul koju minnes, et nad mängida ei saanudki. Laste keskendumis- ja tähelepanuvõimele mõjub paremini, kui nad saavad meeldiva tegevuse juures kauem olla.
- Võtta kuulda ja kasutada olemasolevate spetsialistide oskusi laste toitumise nõustamisel. Koolitada ka lapsevanemaid sel alal. Tõsta esikohale sport, toitumine ja vaimne tervis.
- Looduslikult kaunis asukoht, ökoloogiliselt puhas keskkond. Hea bussiühendus, võimalus sobival ajal külastada lastega muuseume, teatreid, vaatamisväärsusi. Metoodilise kabineti kaasajastamine uute õppevahendite, raamatute ja mängudega.. Minna üle projektõppele.
- Ei oska teiste lasteaedadega ennast võrrelda. Mida näen, on asukoht ja ujula. Veel on meil tasandusrühmad, kus väga head spetsialistid ja juhtkonna toetus. Eraldi kooliks ettevalmistus.
- Robotika - just see, et koolieelses rühmas käib seda läbi viimas eraldi meesõpetaja.
- Välismaalt tulnud vabatahtlike kaasamine.
- On loodud kõik võimalused digimaailmas hakkama saamiseks.
- Pigem tuleks jääda traditsiooniliseks, uuringud on näidanud, et igasugu "arenenud"

õppevahendid ei mõju lastele just kõige arendavalt. Nautida koos loodust, iga ilmaga väljas käimist, raamatute lugemist ja vahetut suhtlemist, üksteistega arvestamist. kasutada oma plusse - viibida lastega ilusas looduses, tutvustada neile enda kaunist kodukanti ja selle plusse; hoida korras/uuendada basseinivõimalust - see on nii hea ja oluline, et väikesed lapsed oskavad iseseisvalt ujuda Lasteaedadele on palju erinevaid võimalusi projektirahade abil oma keskkonna arendamiseks.

- Toidukool on uus suund lasteaias, mida mõned meie rühmad juba katsetavad. Väga hea moodus, mille abil laste suhtumist tervisliku toidu valimise poole suunata.
- Pühendada rohkem tähelepanu jõudu, osavust, kiirust...arendavatele sportlikele mängudele. Tutvustada ja õpetada kaugushüpet, palliviset, hüppenõoriga hüppamist, akrobaatikat...
- Lastele rohkem võimalusi, lasteaia siseselt, trenni ringide jaoks.
- Trennid, huviringid.
- Tavarühma laste arv hoida väiksem, sest "erivajadusega" lapsi võib rühmas olla mitmeid.
- Kaasata lapsed otsustamisprotsessi, nn. Laste kogu.
- Aktiivõppe meetodite laiem kasutuselevõtt.
- Digivahendite mitmekesistamine, õppematerjalide kaasajastamine Digivahendite oskuslikum kasutamine, digivahendite täiustamine.
- Lasteaia asukoht võimaldab tõhusalt kasutada looduskeskkonda ühisüritusteks lastevanematega õuesõppe võimaluste laiem kasutamine.
- Laste söömisharjumuste tervislikumaks muutmine (innustamine, eeskuju, näitlikustamine, toidukoolis osalemine, laste harjutamine erinevate maitsetega).
- Rohkem koostööd teiste rühmadega - laste ühised ettevõtmised, peod.
- Kindlasti peaks jätkama folklooriga, seda süvendatumalt arendama. Periooditi (soojemate ilmadega) läbi viia õuelasteaia varianti.
- Kasutada oma asukohta lastele loodusteadmiste andmiseks ning loodusega lähendamiseks.
- Igale erirühmale oma kindel ja vastava ettevalmistuse saanud tugiisik, kellel on motiveeriv palk.
- Koolieelikutele lõunase aja sisustamine, kuna nad nagunii ei vaja enam und ega ka soovi magada (tegutsegu parem õues, tugispetsialistid saaksid teha nendega tööd, huviringis osalemine).

3.2 JUHTIMINE

- Esitada taotlus- lasteaeda füsioterapeut, mänguterapeut, psühholoog, HEVKO, logopeed.
- Mänguteraapia lasteaeda, kuna mul pole võimalus töö tõttu kõikides vajalikes teraapiates käia. Lasteaia koosseisu füsioterapeut, kuna erivajadusega lastele on seda väga vaja. Töötajate palgastruktuur pole õiglane.
- Töötajate motiveerimise võimalused lasteaias.
- Palgatõus motiveerib personali.
- Tervisepäevad töötajatele.
- Projektide kirjutamine annab rahalisi lisavõimalusi ürituste, tegevuste läbiviimisel.
- Töötajate digipädevuse tõstmine.
- Lastele ja töötajatele vajalikud tugispetsialistid on lasteaia koosseisus.
- Töötasu ja puhkuse võrdsustamine kooliga.

3.3 PERSONAL

- Vabatahtlikud majas.
- Igal erirühmal võiks olla oma logopeed-eripedagoog.
- Alati on arenguruumi suhtlemise ja empaatia tasandil.
- Lastesõbralik õhkkond tekib siis, kui töötajad on rahulolevad. Tähelepanu tuleks pööratagi võimalustele, mitte probleemidele
- Lasteaialastele rohkem etendusi
- Tore, kui meile tuleks noori õpetajaid.
- Aastavahetuse ja õppeaasta lõpetamine väljasõiduga.

3.4 KOOSTÖÖ HUVIGRUPPIDEGA

- Stuudiumis infovahetusvõimaluste senisest parem ära kasutamine.
- Rohkem rühmade ühisüritusi koos lastevanematega.
- Struktuuri HEVKO lisamine, et täiustada rühmade, tugispetsialistide, lasteaia ja erinevate asutuste omavahelist koostööd.
- Võimalus pidevalt kasutada mänguterapeudi, füsioterapeudi ja psühholoogi abi.

3.5 RESSURSID (ASUKOHT, HOONE, ÜMBRUS)

- Õuealale uusi turvalisi ronilaid, liikluslinnaku rajamine.
- Wifi levi lasteaia ruumides annab võimaluse kasutada erinevaid nutiseadmeid nii õppetöö planeerimiseks kui ka läbiviimiseks.
- Erinevate tubade loomine (tunnete tuba, rahunemistuba ehk ajamahavõtmise tuba, digituba).
- Hea, kui paranevad rahalised võimalused arenguks. Majas on küllalt kohti, kuhu oleks vaja rahasüsti, remonti.
- Projektide kirjutamine.
- Lisaruumide tekitamine kinniehitatud varjualustega.
- Täiustada õueala, lõpetada siseremont (C-korpus, rühmad), ehitada välja kinni ehitatud varjualused kabinetideks, rühmadeks.
- Õuealal on palju tühja ruumi, kus lapsed ei mängi. Võimalusi on palju: looduslike materjalide (pakud, palgid) toomine õuealale, aiandusega tegelemine, madalseiklusraja paigaldamine, lõkke tegemise koht hoovialal, varjualustesse valgustus/mööbel (erinevad tegevuskeskused).
- Õueväljakute täiustamine.
- Jalgpallihalli kasutamine (trennid, üritused).

4. OHUD

Küsimused, mida endalt küsida: Mis võib meid väljastpoolt ohustada (keskkond, teiste riikidega suhted demograafilised muutused, jne)? Mis võib meid ohustada seoses digitaliseerimisega? Kuidas võivad mõjutada uued regulatsioonid, seadused? Millised ohud on seoses Eesti majandusliku olukorraga?

- Vähene väline toetus erivajadustega laste peredele (seadused, rahapuudus).
- Kvalifitseeritud õpetajate personali vähesus – keeruline leida sobivat kaadrit.
- Lasteaia kohatasu läheb liiga kõrgeks, hoitakse kokku, sealt, kust ei tohiks seda teha (näiteks toasoojus).
- Kurb on see, et linnavalitsus ei maksa enam hommikusöögi eest. Miks need inimesed jäid sellest ilma, kes märgivad lapse õigel ajal puuduma.
- Alushariduse seadus ei reguleeri ega toeta lastele parimaid võimalusi.

- Inimsuhted taanduvad, digiajastu võidutseb.
- Järjest enam vajavad pered igapäevaseks hakkamasaamiseks nõustamist, teraapiaid, majanduslikku abi.
- Laste vaimne tervis, perearstide vähene abi peredele laste probleemide märkamisel.
- Erivajadusega laste vanemate tugi on riigi poolt vähene.
- Eelarve võimalused lasteaia arendustegevuseks on tagasihoidlikud.
- Võõrkeelsete laste osakaalu suurenemisega seoses personaliprobleemid.
- Kriisiolukordadega toimetulek.
- Vähene riigipoolne tugi erivajadustega laste peredele.
- Kvalifitseeritud ja teotahtelise personali leidmine.
- Pinge ja töökoormuse suurenemine seoses perede materiaalse ning vaimse toimetulekuga.
- Sõjaolukord.
- Eesti on majanduslikult natuke nõrga võitu, hinnatõusud.
- Pole riigikogus ühtsust, et asju korralikult läbi mõelda, mis oleks Eestile parim.
- Eelarvekärped ja alarahastamine.
- Majanduskasvu langus.
- Küberrünnakud.
- Laste sündivuse vähenemine.
- Erivajadustega ja erinevate terviseprobleemidega laste arvu suurenemine.
- Väliste mõjutegurite ohu vastu saame ise vastavalt käitudes ja nendega arvestades. Ohu korral võivad ka seadused ja regulatsioonid luua uue käitumiskorra. Peame olema selleks valmis.
- Loodame, et tavaolukorras laste arvu rühmades ei tõsteta.
- Me ei pea midagi kartma. Muudatusi tuleb teha siis, kui olud seda nõuavad.
- Pingelised olukorrad ühiskonnas ja majanduses survestavad ka lasteaedade igapäevast toimetulekut.
- Vähene reaalne suhtlemine. Eemaldumine reaalsest maailmast.
- Liiga palju haigeid lapsi lasteaias, sest arstide sõnul nohu pole haigus, kuid ometi nakatuvad paljud lapsed ja ka õpetajad. Laste ravimine peaks olema rangem (haigushüvitis peaks olema 100% laste hoolduse puhul).
- Elukalliduse tõus seab piirid õppevahendite ja inventari hankimisele.
- Õpetajate ja lasteaia personali palk ei pea sammu elukalliduse tõusuga.
- Haigused.
- Nii lastevanemate kui ümbritseva keskkonna järjest kasvavad nõudmised viivad töötajate läbipõlemiseni.
- Vananev personal ei jõua digiarenguga kaasas käia.
- Teadlike tugiisikute puudus.
- Palju haigustunnustega lapsi lasteaias, kes ohustavad teisi lapsi ja töötajaid.
- Nõuded personalile, keskkonnale, toitlustusele, personali haridusele võivad muutuda, võib tekkida puudus õpetajatest.
- Alla keskmise palk ei motiveeri personali. Majanduslangus võib ohustada niigi suhteliselt madalate palkade kärpimist ja inimeste koondamist. Noored ei tule lasteaeda tööle, sest palk ja vastutusrikas töö ei ole atraktiivne.

- Laste nuti sõltuvus ohustab lapsi. Majanduslik olukord paneb mõtlema last teise lasteaeda panna.
- Vaba sissepääs lasteaia õuealale ja ruumidesse.
- Lapsevanemate üha suurenevad nõudmised lasteaiale ja õpetajatele.
- Tööstressi tekkimine (õigused ja kohustused seoses erivajadustega lastega tegelemisel, haiged lapsed rühmas-vanemate arvates on lapsed terved ja perearst pole last juba aastaid näinud).
- Haigusest tingitud ootamatud muudatused töökorralduses.
- Lapsed liiga palju ekraani taga; karistamatuse tunne.
- hinna tõusud ja elu kallinemine mõjutab heade ja huvitavate vahendite soetamist rühmade õppetegevustesse ja mängudesse.
- kuna vanemad ootavad järjest rohkem arendamist lasteaialt, siis laste loov- ja vabamängu aeg järjest väheneb.
- Võimalik võõraste kontrollimatu läbikäimine lasteaia territooriumilt.
- Järjest kiirenev elutempo vähendab vanemate poolt lastele pööratavat tähelepanu.
- Vananev personal.
- Ühiskonnas valitsev poliitiline ja majanduslik olukord.
- Ühiskonna suhtumine õpetaja töösse. Personali „läbipõlemine”, vanemate hõivatus tööga, haiged lapsed lasteaias. Laste seas käitumishäirete ja agressiivsuse tõus.
- Seoses digitaliseerumisega on oht, et lapsed ei oska omavahel suhelda ja nende kõnест on veelgi kehvem aru saada kui seni.
- Pingelised olukorrad majanduses tänu agressorist naabrile ja ukrainlaste toetamisele, suurem sisseränne ida poolt, tänu millele võib tekkida vajadus lisa lasteaia kohtadele.
- Distantseerumine, emotsioonitus, reaalsustaju kadumine, individuaalsuse kadumine, "lammastumine", mida rohkem on võimu valitsusel inimeste eest otsustada, seda kergem on neil masse manipuleerida. Kõige lihtsam on seda teha läbi hariduse, alustades ajupesu juba lasteaia tasandilt.
- Kui Eesti valitsus/omavalitsused jätkavad eelarve puudujääkides olemist ja puudujääk suureneb, siis võib juhtuda, et lasteaedu pole võimalik enam samas suuruses toetada/uusi juurde ehitada ning seetõttu suurenevad kulud lapsevanematele, et hoida neid toimivana. Paljudel inimestel on täna juba väga raske majanduslikult toime tulla (tänu energiakriisile, suurenenud kütuse- ja toiduhindadele jne) ning võib tekkida olukord, kui mõned inimesed ei saa enam laste haridust ilma toetusteta lubada. See oleks väga kurb aga iga päevaga tundub see aina vähem ebareaalne.
- Hetkel ebastabiilne majanduslik ja poliitiline olukord (Ukraina sõda). Rühma töötajana pead olema valmis võtma vastu erinevaid keele ja kultuurilise taustaga lapsi.
- Laste ja vanemate liigne nutiseadmetes olemine. Paljudel lastel käelihased väga nõrgad.
- Kui need kätte jõuavad, eks saab tunda. Iga muutusega tuleb algul kohaneda ja harjuda.
- Perede halb materiaalne toimetulek. Perede lahus elamine, üks pereliige välismaal tööl.

- Rühmas tuleb olla valmis vastu võtma näiteks Ukrainast tulnud lapsi. See on jälle omaette katsumis, kuidas nendega teiste laste kõrvalt hakkama saada.
- Lastel kaob ära huvi selle vastu, mis päriselt meie ümber toimub. Lubatakse kasutada väga palju digivahendeid ja see kajastub ka laste mängus. Vanemad on ka kahjuks väga palju lastele negatiivses mõttes eeskujuks.
- Keskkonna katastroofid, sõjaohu, raskus leida sobivat noort personali.
- Vähenevad laste tavapärase mängude (nukumäng, kodumängud, lauamängud) mängimise oskused.
- Laste arvu suurendamine rühmades.
- Aeglane palgakasv ei motiveeri töötama.
- Praegune olukord näitab selgelt, et võime ise olla tublid ja kõike hästi teha, aga globaalne kriis, ülemaailmne pandeemia teeb meid haavatavaks ja peame õppima olema innovaatilised igas olukorras.
- Erivajadustega ja erinevate terviseprobleemidega laste arvu suurenemine nõuab õpetaja pädevuste tõstmist eripedagoogika osas. Tugiisikute ja erispetsialistide vajaduse suurenemine.
- Kas oleme alati avatud uutele ideedele?
- Laste füüsiline ja vaimne tervis järjest kehvem.
- Lisan juurde ühe ohu- terviseraja poolset mänguväljakud on liigselt avatud nähtavusega võõrastele ebasoovitavatele isikutele.

VIII ARENGUKAVA UUENDAMISE KORD

Arengukava vaadatakse üle lasteaia direktori, pedagoogilise nõukogu või hoolekogu ettepanekul vähemalt üks kord aastas.

Viljandi Lasteaed Männimäe arengukava uuendatakse seoses:

- haridusala seadusandluse muudatustega;
- muudatustega lasteaia eelarves ja investeringute kavas;
- muudatustega riiklikus õppekavas;
- lasteaia pedagoogilise nõukogu või lasteaia hoolekogu ettepanekutega;
- lasteaia arengukava tegevuskava tähtaja möödumisega;
- lasteaia arengukavas määratud tähtaja möödumisega.

Ettepanekuid muudatusteks võib teha kogu Viljandi Lasteaed Männimäe personal, juhtkond ja hoolekogu. Arengukava muudatused kinnitab direktor käskkirjaga. Tähtaja möödudes koostatakse uus arengukava, kooskõlastades see pedagoogilises nõukogus ja hoolekogus ning esitatakse elektrooniliselt Viljandi Haridus- ja Kultuuriametile. Uuendatud arengukava pannakse välja avalikkusele tutvumiseks Viljandi linna ja Viljandi Lasteaed Männimäe veebilehele ning sellest teavitatakse lapsevanemaid, hoolekogu, lasteaia töötajaid ja üldsust.

Viljandi Lasteaed Männimäe arengukava 2024-2028 on kooskõlastatud:

- 1) Viljandi Lasteaed Männimäe hoolekogu 26.10.2023 koosoleku protokoll nr 1-8/23/3.
- 2) Viljandi Lasteaed Männimäe pedagoogilise nõukogu 25.10.2023 koosoleku protokoll nr 1-7/23/6.